VI. évfolyam. **31. szám.** Vasárnap, 1887. évi április 17-én.

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Néptanitóknak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1.50. Egyes szám 10 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.
Szerkesztőség: Csendes-utcza, TOTH-féle ház.
Kiadóhivatal: Csendes-utcza, OLAH-féle ház.

Állami függetlenség és közgazdasági egészségápolás.

Nem uj igazság — közli a „Correspondance de Pesth“ — de hasznos, sőt a nép közgazdasági nevelésére nézve nélkülözhetlen folyton ismételni, hogy mily nagy előny van abban, ha a jövedelem vagy vagyon egy része arra fordittatik, hogy a jövedelem állandósága s általában a vagyon a sors változásaival szemben megtámadhatlanná tétessék. Az egyesek és az egész család létezésének alapját minden kár lehetősége ellen biztositani és minden véletlenség és elemi csapás kiszámithatlanságai ellen megóvni.

A biztositás, vagyis a közös védelem eszméjének ezen tökéletes megvalósitása teszi a biztositás szervezését azzá, a mit Mirabeau mondott a takarékosságról: hogy az az emberi nemre nézve a második földi gondviselés. Ezért erkölcsi hatalom a biztositási intézmény, melynek nevelő s — a szó legnemesebb értelmében — erkölcsi hatása az egyedül lehetséges védekezés, az ugy nevezett véletlen ellen. Ezért közérdekü dolog, hogy mindaddig, mig ezen eszmék a népnek önmaguktól értendő szokásaivá nem válnak, folyton munkálkodjanak a sajtó közegei ezen közgazdasági, egészségi szabalyok népszerüsitésén.

Folyton szó és irásbeli propaganda nélkül a biztositásnak, vagyis azon takarékosságnak eszmei, mely az emberi előrelátás minden lehetőségét felöleli. Magyarországon nem fogják hóditásaikat folytathatni.

A „Correspondance de Pesth“ már évek előtt figyelmeztetett a veszélyre, mely Magyarország könnyen hivő közönségét megbizhatlan külföldi, de főleg amerikai biztositó társulatok részéről fenyegeti. Erre vonatkozólag a közönségnek önönmagának kell főleg két kérdésre felelni: először, szándékomban van-e megtakaritott pénzemet Amerikába kiküldeni? Másodszor, lelkiismeretemben a felelősséget elviselhetem-e azért, hogy a saját megtakaritott pénzemet s a családomét Magyarországon teljesen ismeretlen, Amerikában lakó egyénekre bizom?

A gondolat, a megtakaritott összegeket valamely szükségesség nélkül nagy, avagy kis ismeretleneknek egy más világrészbe kiküldeni, már azért is esztelen, mert hiszen Magyarországon és Ausztriában elég sok szolid életbiztositó-társulatunk van. Távol áll tőlünk a verseny elve ellen egyetlen szót is mondani. — Sőt ellenkezőleg, mindig hangsulyoztuk a versenynek e téren nélkülözhetlenségét és jótékony hatását. Az amerikai biztositó-társulatoknál a közgazdasági munkálkodás terén semmi esetre sem a külföldi tőke s a külföldi értelmiség versenye forog fenn.

Az amerikai ügynökök működésének, kik egész Magyarországon házalnak, hogy teljesithetlen igéreteikkel üzérkedjenek s azokért a tőke — szegény Magyarországon takarékbetéteket gyüjtsenek össze, — közgazdaságilag ugyanazon hatása van, mint annak, hogy az amerikai kivándorlási szédelgés, mely ellen a magyar kormány a legerélyesebben küzd, a pénzügyi humbug összes eseleivel a hazai takarékpénztárak szervezésébe becsempészteti. A tényleges kár, az országra nézve ugyanaz marad. A különbség csak az, hogy a magyar munkás itt marad, de szerződésileg kötelességet vállal magára ismeretlen amerikai emberbarátoknak adózni.

Munkájának gyümölcse, a megtakaritott pénz, az tengeren tulra vándorol, nem tudható, hogy hová? és ismeretlen hogy honnan jó az ismét vissza? Amerika elleni előitéletről itt szó sem lehet, hanem csak arról, hogy minden ember, a ki ép érzékeinek zavartalan birtokában van, megtakaritott pénzét csak oly személyekre bizza és csak ott helyezi el, a kikkel szemben s a hol az ellenőrzés az Európában érvényben levő törvények értelmében, az Európában uralkodó köz vélemény és pénzügyi becsületesség felfogása szerint csakugyan gyakorlatilag érvényesül.

Mint már évekkel ezelőtt irtuk, Magyarországon, mely e tekintetben is bizonnyal a legvendégszeretőbb ország, csak a veszélyes kivándorlási szédelgéssel szemben letérik aggodalom, külföldről jövő hasznos bevándorlás ellen soha sem tétetett ellenvetés, a mennyiben okosan s a magyar viszonyokhoz illesztett alakban hozattak be a külföldről Magyarországba jó eszmék s tényleg létező tőkék és a mennyiben külföldi tőkepénzesek Magyarországon a polgárjogot megszerezték és tőkéik kezelését elismert szakemberekre bizzák.

Ily vállalatokat, pld. biztositó-intézeteket, mint a Magyar Franczia, melyek minden esetre saját hasznukra működnek, de egyuttal a közérdeket is szolgálják, mi s általában a magyar sajtó, mindig támogattunk.

A külföldi tőke, pld. a Magyar-Franczia-biztositó-társulatnál azon haszonhozó tapasztalatot szerezte, hogy a tőkék, melyek — mint a Magyar Franciánál — első rangu szakemberek, illetékes pénzügyi erők, szorgalmas és lelkiismeretes igazgatók által kezeltetnek, épen a biztositási szakban találnak föltétlen biztonsággal párosult gyümölcsöző foglalkozást.

Épen a Magyar-Franczia, mely külföldi tőkével alapittatván, vezérigazgatójának és derék igazgatóinak vezetése által a legelső magyar intézetek egyike lett, adott uj, e téren termékeny eszmék s fontos reformok alkalmazása, és szellemes, a magyar viszonyokhoz illesztett biztositási kombinációk szervezése által friss lendületet a biztositási eszme terjesztésének.

Idők és körülmények szerint.

„Wenn mann den Märzenschnee im Sacke verbunden über die Saat zieht er macht in der Ernte noch immer weh.“ E jó régi német közmondás még mindig valónak bizonyult. A 70-es évek előtt a márczius előtti hó a gazda által mint vetéseinek takarója örömmel üdvözöltetett, de aggódva tekintett a fehér hólepelre ha az tovább feküdt márczius elsejénél, vagy pedig ezen idő után ujólag mutatkozott a mezőn . . .

A tapasztalat bennünket, mint öreg gazdákat, megtanitott arra, hogy itt előitélet nem forog fenn, és ha ezen murcziusi hó már a 70-es évek előtt kártékony hatását szemelláthatólag bebizonyitotta, mennyivel kártékonyabbnak bizonyul lefolyása a 70-es évek óta máig? Mindenki — különösen gazdák — előtt ismeretes, hogy 1870. óta 3 jó aratásunk volt és ez 1874., 1878. és 1882-ben történt. Az ezek közt levő aratások többé-kevésbbé szenvedtek kárt az ü s z k ö s ö d é s által. A tények itt is csak konstatálhatók, de az okok be nem bizonyithatók. Mi csak azt állapithatjuk meg, hogy a fentjelölt 3 áldott aratást, ugyanannyi száraz ősz, tél és tavasz előzte meg.

Ez feljogosit bennünket arra, hogy ilyen száraz időszakok után jó aratást várhassunk, mig az ellenkező aggodó kétséggel tölt el.

Alkalmazzuk eme a tapasztalat által szentesitett mondásunkat az előttünk álló aratásra és sajnálattal nem örvendhetünk, mert az ősz több nedvességet hozott a kelleténél, a tél sem zsugoriskodott hóban, és erre a hó gazdag

---

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

VÁROZÁSKOR.

Mint mikor a madár készül
Vándor utjára, —
Szállna már, de kötve tartja
Szárnyát honvágya.

Szerte néz még kis fészkében,
Utolszor talán,
Aztán indul nagy utjára
S messze, messze száll . . .

Állok én is utra készen,
Szállnék én is már,
De bár int a távol kékje,
Szivem vérzik, fáj

Ott a távol idegenben
Vajj' mi várhat rám?
Uj szenvedés? Avagy ott fog
Virradni talán? . . .

Vojtkó Pál.

A velenczei csalogány.

— Életkép a 18. század művészvilágából. —

Irta: **Braunsfeld Ede.** Forditotta: **Szabadka Gyula.**

(Folytatás.)

Ottani állapota csakugyan nem volt könnyü; egy már fényes nevü művésznőre talált ottan, signora Cucconira, ki mindenki előtt nagy tiszteletben állott s ki különösen Händelnek „Alexandro“ czimü operájában kitünő szerepével vonta magára a nagy közönség figyelmét. Faustina is kitárta minden müvészetét. A közönség két részre oszlott; a két tábor között nagy volt a kétkedés a fölött, vajjon ki az első csillag? Faustina minden ujabbi föllépteivel jobban és jobban nyeré meg a közönség tetszését, ugy hogy rövid idő alatt őt bálványozta a közönség olyannyira, hogy signora Cucconinak, ki a legméltatlanabb eszközökhöz nyult, hogy ellenfelének árthasson, — el kellett hagynia Londont.

Faustina fényes napokat élt itt; az udvari és aristokratiai köröknek minden ünnepélyén jelen kellett lennie, és minden ütt, a hol csak megjelent, a legelkesebb hódolattal fogadtatott.

A szerencse és boldogság eme napjainak is megvoltak a maguk árnyoldalai; a müvésznő a sok estélyen és a sok udvari ünnepélyen való résztvevés által annyira kimerült, hogy örökös nyugalom után vágyódék. Sokszor még a honvágyó fájdalom is gyötörte szivét; végre 1728-ban beadta lemondását, dicsőséggel és arannyal gazdagon tért vissza hazájába.

Ott pompás házat vett magának, termeit mindenféle luxussal butorozta be; — ő mindazonáltal igen visszavonultan élt, csak legbizalmasabb barátnőivel és a nagyrabecsült Benedetto Marcello maestroval társalgott.

De ezen békés, csöndes életmódja nem tartott sokáig.

A laguna városba egy szászorszagi német ifju jött, ki eleinte hazájában, azután Italiában, különösen Rómában és Nápolyban vont magára nagy figyelmet kitünő zongorajátékával, gyönyörü tenorhangjával különféle és tetszetős kompositióval és végre szeretetreméltó föllépteivel. Hasse János Adolfnak, közönségesen pedig il caro Sassone-nak hivták. Ezen idegen is csakhamar megnyeré a velenczeiek kegyét és nemsokára mindenütt csak a szép elegáns szászról beszélgettek és az ő kellemes hangjáról, szép játékáról s e miatt Faustinát is bántá a női hiuság, hogy már többé nem ő az első csillag.

Önkéntelenül felébredt benne azon vágy, hogy ezen jövevényt lássa és hallja énekelni.

Egy alkalomkor engedett barátnői kérésének, hogy egy társaságot meglátogasson, a hol Hasse játszani és énekelni fog; de ezen társaságban eleinte félrehuzódott, hogy e nagy müvész őt ne láthassa.

De alig kezdett ez saját darabjaiból énekelni egyet, mintha egy láthatatlan kéz huzta volna őt az idegenhez, széke mögé huzódott . . .

A társaságból távozott a nélkül, hogy Hassenak be lett volna mutatva; mindazonáltal nem átkozá meg azokat, kik őt ezen idegenhez vezették. Éjjel-nappal hallá kellemes hangját és látta arczát, a szép, megnyerő, lágy arczot. Szive hevesen, viharosan dobogott il caro Sassonsert!

Keresett és talált is alkalmat, hogy őt láthassa és vele beszélhessen, nemsokára pedig meglepé Velencét a az egész világot azon hirrel, hogy jegyese a müvésznek. Rövid idő mulva egybe is kelének s Velencze a legszebb párt látta, mely valaha nászoltár előtt térdelt.

Ez 1730-ban történt. A müvésznő felvevé a Hasse Faustina nevet, mellyel a zenetörténetbe is vezettetett.

A fiatal pár elhatározá, hogy egy müvészi utat tesz Italiában. Hasse két operát is componált ezen föltett szándékához, nevezetesen „Daliziá“-t és „Artaserse“-t; a legszebb szerepet természetesen Faustinának engedé. De szándékát nem vihette ki, mivel II. Ágost, Szászország fejedelme, Lengyelország királya a fiatal párt udvarába hivá 24000 tallér évi fizetés mellett, hogy az ottani nagyszerü előadásokban részt vegyenek. Ezen nagyszerü ajánlatot el kellé fogadniok; e szép Italiának „Isten hozzád“-ot mondának és 1731. Dresdába, a szász fővárosába mentek, hol Hasse karnagy, Faustina pedig, kit egész Németországban velenczei csalogánynak hivtak, primadonna lőn.

Mindkettőre nézve egy munkás tettdus idő következett be, Hasse az operák egész seregét irta; ő irta az akkori időben igen kedvelt „Alexandro nell Indie“ czimüt is és számos más zenedarabot melyek ma már feledvék; ő volt akkor az első zeneszerző, neje pedig operáinak fáradhatatlan hősnője.

Természetes, hogy a rágalom itt sem maradt el, de hogyan is maradhatna el egy olyan udvarból, a hol a vén Európa minden müvelt rágalmazója, és előkelő szédelgője találkát ad! De még a nehéz szerencsétlenség sem maradt el: kétszer vette be Drezdát nagy Frigyes fegyveres erővel; ekkor égtek meg Hasse müveinek kéziratai is, melyeket összegyüjtött, hogy egyszerre, együttvéve adja ki.

A győző nemesen viselte magát a komponista és neje iránt, mindkettejöket dicsérettel halmozá el; Hassenak egy fölötte drága gyémánt gyürüt adott ajándékba és a zenekarnak 1000 tallért adományozott; igy a bajon némileg segitve lőn.

márczius elkövetkezett, a mely azt jelenti: „faule Fische und geschlagen dazu.“ Ha a gazdát az előbbi években borongó sejtelmek töltötték el, ezen sejtelmek egy reménysugár által világitta'ták meg, t. i., hogy aratásának sovány maradékát képes lesz jobban értékesiteni. De ujabb idők óta ezen gyenge reménysugár is eltünt, mivel országunk határán kivül a vám gördit nagy akadályokat terméseink kivitele elé, mig a belföldön pedig nem fogyaszthatjuk el.

Itt ama kérdés merül fel, hogy mitévők legyünk? Itt nem marad egyébb hátra mint „idők és körülmények szerint“ cselekedni t. i. az időt, a mely bennünket az aratástól elválaszt arra használjuk fel, hogy a nyári termény-fajokat körülmények szerint keresbitjük és azok helyébe takarmányfüvet vessünk. Sajgó szivvel határozzák el gazdáink a gabonatermelés redukálását és az állattenyésztés nagyobbitását, és mindazonáltal bebizonyul, hogy uzsoraszerü interealáris kamatot fizetünk ama időért, mely a gabona értékesitése és a tenyésztett barmok későbbi értékesitése közt eltelik.

Az is való, hogy tenyészállataink kivitele elé is nagy akadályt gördit a vámkorlát. p. o. ugy látszik, hogy juhaink a párisi piacztól végkép leszorittatnak, és hogy a hus ára ugy bel mint külföldön egyaránt alászáll, bár ez is baj de ha kettő közül a k i s e b b i k e t kell választanunk nem lesz nehéz bebizonyitani, hogy a g a b o n a t e r m e l é s a n a g y o b b i k baj. — Hogyha meggondoljuk, hogy mennyi munkát vesz igénybe egy termőföld elkészitése úgy egy megüszkösödött aratás ugy tünik elő, mint egy kis százalék, a nagy kiaddásokkal szemben. —

Feltéve (de meg nem engedve) hogy az állattenyészsésnél a bevétellel nem jobb eredményt érünk el, akkor az állattenyésztő époly szegény mint a gabonatermelő de mig a tenyésztő földje mindig gazdag és az is marad, addig a gabonatermelőé mindinkább sanyarubb lesz. — Ezek ellenében felhozható, hogy hisz n a tenyészállatok kivitelével egy bizonyos mennyiségü földikincs kivitetik, mert a phosphorsavas mész, az alkálik és a legnagyobb része a vegyi elemeknek honnét vétetnek hanem a földből? De mily csekély viszonyban áll a földből nyert javak mennyisége, azokkal mely a gabonával vitetik ki? — Egy pár concrét példával könnyen kimagyarázható.

(Folytatása köv.)

Bécsi levél.

Egy hazánkfia diadala Bécsben.

Nem valamely politikus hazánfia diplomatiai kiküldetésének fényes eredményéről van ezuttal szó, hanem egy egyszerü derék magyar emberről, ki nevét és fényes társadalmi állását egyedül vasszorgalmának és kitartásnak köszönheti.

Hirlapiró létemre szégyenszemre kell bevallanom, hogy maholnap 12 éve lesz, hogy a császárvárost utoljára láttam. A változás a mit ott észleltem nem nagy és mindössze Bécsnek csak egyes részeire terjed ki. Utam egy esti sétám alkalmával a városon keresztül a Szt István térre vezetett, hol az inpozáns Szt-István templom szürke falai mellett egy rendkivüli intenziv fénysugár, mely egy diszes épület két emeletéről sugárzott ki, kötötte le figyelmemet. Közelebb léptem és a villamosan világitött homlokzaton az előttem már évek óta ismeretes Rothberger Jakab czég feliratát pilantottam meg. Ez az uri ruha-üzlet már 10 évvel ezelőtt is a legnagyobbak egyike volt Bécsben, de hogy ily kiterjedést nyerjen, azt nem hittem volna.

Beléptem, hogy Bécsnek e nevezetességét megtekintsem. A főnök, ki maga is tetőtől talpig magyar ember, nagyon szivélyesen fogadott és körülvezetett fényes helyiségében. A gyönyörü renáissance-épület földszintje, mezzaninja bel-etage-ja és sonterzainje a ruházati czikkek nagyszerü muzeumát képezi, mig a felső emeletek és a pinczehelylségek ez üzlet müszaki aparátusát foglalják magukba. Az utczáról tekintve ugy néz ki ez az épület egész a 3-ik emeletid terjedő óriási üvegtábláival, mint egy üvegház, melynek átlátszó falai mindenkinek szabad áttekintést engednek e helyiségek óriási árukészletei és az ott uralkodó élénk sürgés forgás fölött, mely este, mikor a helyiségek a villamos lámpák százai világitják meg, rendkivüli megkapó látványt nyujt. Ha a vesztibülbe lépünk, egy lépcsőház előtt állunk melynek fehér márványlépcsői és remek kivitelü aranyozott rácsozata a felső emeletekbe vezet. Ez épület Helmer és Felner épitészek mesterműve, azoké, kik a budapesti népszinházat és a szegedi szinházat épitették és az épitészek itt sem tagadhatták meg zsenialitásukat a szinház-épités terén, mert e helyiség belseje olyan mint egy szinháznak pazar fényü előcsarnoka és lépcsőháza. Az épitészek kitünő izléséről tanuskodik, hogy az épitésnél, illetőleg a belső diszitésénél a francia roccoco elegáns styljét választották. E helyiségek gépháza is bámulatra méltóan van berendezve. Két emeletnyi mélységben vannak elhelyezve a gőzkazánok, melyek egyrészt az elektrikus dynamo gépek hatalmas mótorát, másrészt a gőzszivógépet mozgatják, mely utóbbi külön e czélra ásott kútból a padláson levő viztartóba emeli a vizet. Ezen kivül az épületen keresztül egy emelő gép közlekedik úgy emberek, mint árúk számára.

Bennünket magyarokat a szorgalomnak e diadalmüve annál kellemesebben érint, mert megteremtője magyar ember és büszkén vallja magát annak. Az az ember, a ki ezt az óriási üzletet vezeti, ma már 60 éves. Alberti Irsán szülétett szegény ssülöktől, tanonczéveit Budapesten töltötte és mint mesterlegény gyalog vándorlott Párisba hol mint ügyes munkás csakhamar munkát kapott. Néhányévvel későbben Bukarestbe ment mint üzletvezető, későbben pedig Bécsbe, hol jelenlegi nejét — a ki szintén magyar születésü — megismerte. Bécsben a legszerényebb viszonyok közt egy félreeső utcza 3-ik emeletén kis üzletet nyitott, de lankadatlan szorgalma erélye és szakértelme nem sokára képessé tették arra, hogy a kész uri ruhaüzletet Bécsben bevezesse és a Szt-Istvántéren nagyáruházat nyisson. 1867-ben ő felsége az aranyérdemkeresztet adományozta néki és kinevezte udvari szállitónak. 22 kiállitáson kizárolag első dijakat nyert: a Szt-István-téri nagyszerü üzleten kivül még négy fióküzlete van Bécsben, egy Prágában, egy Budapesten a Kristoftéren és 7 bérháza Bécsben és Budapesten.

Mult év március 8-án nyitotta meg uj, diszes áruházát, az első nap jövedelmét jótékony czéloknak szentelve, mely alkalommal szülővárosáról sem feledkezett meg Üzletet a vidékre való szétküldésre is berendezte és megkeresésére szivesen küld munkákat és oly mérték-utmutatást, melyet minden laikus megért Rothberger ur nagy előzékenységgel fogadja hazafiait és körül vezeti öket helyiségeiben, de különben is szándéka van Budapesten hasonló diszes áruházat épittetni.

Mi csak azt kivánhatjuk neki, hogy e szándéka mielőbb sikerüljön és biztositjuk, hogy honfitársai elismeréssel lesznek törekvései iránt.

V. S.

Megyei s helyi hirek.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kaló Imre szabadkai törvényszéki aljegyzőt az ottani járásbirósághoz albiróvá, a pancsovai kir. törvényszékhez Hubai Antal topolyai kir. járásbirósági aljegyzőt jegyzővé, Hettesheimer Henrik zombori járásbirósági albirót a zombori törvényszékhez biróvá nevezte ki.

A hiv. lapból. A szegedi pénzügyigazgatóság, Götthe Károly kulai adóhivatali gyakornok-jelöltet dijtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Választási mozgalmak. Az u j v e r b á s z i kerületben, Bácsmegyében, a melyet most Pulszky Ferencz képvisel, hir szerint Pulszky Ágost fog fellépni. —

B á c s m e g y e többi kerületeiben a kormánypárt állit jelölteket és pedig a kormánypárt jelöltjei az ó-kanizsai kerületben: br. Podmaniczky Frigyes. A tovarisovai kerületben: Gromon Dezső államtitkár. A rigyiczai kerületben: Latinovics Ernó nagybirtokos. A kernyájai kerületben: Széchényi Jenő czimzetes kanonok. A kulpini kerületben: Rohonyi Gyula ügyvéd. (Eddigi képviselő Dimitrievics Milos.) A hodsághi kerületben: dr. Vojnics István tb. főjegyző. (Eddigi képv. Hevessy Bertalan m. e.) A titeli kerületben: Dimitrievics Milán kir. tanácsos. (Eddigi képv. Dimitrievics Milán nemzetiségi.) Az apatini kerületben: Fernbach Antal. (Eddigi képviselő Szemző Gyula m. e.) A becsei kerületben: Popovics Vazul földbirtokos.

A k e r n y a j a i kerületben a kormánypárti Széchenyi Jenő ellen a függetlenségi párt Vujevics Zacháriás zombori ügyvédet lépteti fel.

U j v i d é k e n, a melyet most Bende Imrének püspökké való kinevezése óta Móricz Pál képvisel, a kormánypárt Flatt Viktort készül felléptetni. Mérsékelt ellenzék jelöltje dr. Grecsák Károly lapszerkesztő, a volt versecz képviselő.

Angyelics szerb patriarcha a zombori „Bacsvanin“ szerint egészségi tekintetekből coadjutort kér maga mellé Petrovics Vaszilian bacsi püspök személyében. Trefort miniszter Brankovics temesvári püspököt hivatta fel magához ez ügyben való konferálás czéljából. Az ujvidéki „Szrbszki Narod“ a coadjutor kirendelését nem tartja valószinütlennek, mivel a szerb patriarcha ez év legnagyobb részét orvosi tanács folytán fürdőkben lesz kénytelen tölteni. Az ujvidéki Szrbszki Narod a szerb egyházi ügyet szellöztetvén, a szerb püspöki zsinat ismert munkálatát vészi birálata alá s ugy véli, hogy a budapesti illetékes körök s a karloviczi főpapi zsinat között bizonyos idő óta jelentékeny ellentét látszik fenforogni, a mi annál feltünőbb, mivel ép a magyar kormány az, mely az összes karloviczi hierarchiának megerősitésén és megszilárditásán fáradott. Ily körülmények között a szerb egyházi ügynek mai állását igen válságosnak tartja ép az a lap, mely a szerbek előtt Angyelics patriarcha közlönyének van elismerve. A szerb ellenzéki sajtó, mely Angyelics ellenében a legnagyobb frontot képezi, nagy bámulattal fogadja, hogy a „Szrbszki Narod“ a szerb egyházi synodus álláspontját, mely Angyelicsnak álláspontja, oly éles biralat alá veszi s azt „elitéli“. Ugyancsak a Szrbszki Narod szerint hire jár, hogy a szerb egyházi kongresszus a választások után egyben fog hivatni.

Választói mozgalmak. A szent-tamási szerb pártgyülés, melyet e hó 19-ére hivtak egybe s melynek czélja lett volna az összes szerb nemzetiségü magyar állampolgárok együttes eljárásának irányt szabni a közelgő képviselőválasztásokra, — mint az Agramer Zeitung irja, — már eleve eltévesztette czélját, a mennyiben egyesülés helyett csak viszályt kelt. Mint a végrehajtó bizottságnak a Branik-ban közzétett nyilatkozatából kitünik, annak kebelében éles differencziák támadtak, minek folytán a kisebbség kilépett. A végrehajtó-bizottság ugyanis csupán nemzeti politikai kérdéseket akart a meetingen tárgyalás alá vétetni, a kisebbség pedig gazdasági és szocziális kérdéseket is s a bizottság szónoka, Tomics Jasa, egy kész napirendet is terjesztett elő, a melyben a gazdasági kérdések is benfoglaltattak. A központi bizottság azonban kiegészitette magát s nagy mozgalmat csinál a szent-tamási gyülés érdekében. — Ugyane tárgyra vonatkozólag Ujvidékről a következőket irják: Az ujvidéki bizottság, mely a szerbek szent-tamási értekezlete érdekében alakult, feloszlott. A Zasztava radikális hivei, kik a többséget képezték, kiléptek a bizottságból, mig a liberális Branik hivei — a kisebbség — megalakitották azt ujból. A konfliktusra a gyülés napirendjének megállapitása adott okott; a radikálisok követelték az elavult becskereki programm reformját, a liberálisok pedig fölöslegesnek mondták egy uj programm felállitását. Ebből itélve, a Szent-Tamáson kedden tartandó gyülés meglehetősen izgalmas lesz, mert a Zasztava kijelenti, hogy hivei most már csak azért is meg fognak jelenni a gyülésen. — A hódsághi kerület kormánypártja csütörtöki értekezletén dr. Vojnics István megyei főjegyzőt kiáltotta ki képviselőjelöltnek. Egyszersmind bizalmat szavazott a kormánypárt a kormánynak s a főispánnak. A hódsághi kerületet most a m. elleazéki Hevessy Bertalan képviseli. — A rigyiczai kerület kormánypárti választói husvét hétfőjén tartották alakuló gyülésüket, melyen Maison Mihály rigyiczai plébánost választották meg elnökké és — mint egy lapban olvassuk — „az eddigi képviselőt, Latinovits Ernőt kiáltották ki jelöltté.“ — Tudtunkkal az eddigi képviselőt Latinovits Jánosnak hivják.

Nőrablás. Érdekes bünügyet tárgyalt a napokban Péterffy Domokos biró előadása mellett a kir. tábla III. büntetőtanácsa. Mislyanov Danicza 18 éves hajadon panaszt emelt a szabadkai törvényszéknél, azt adván elő, hogy őt Zvekics Radó „nyilt utczán elrabolta.“ Egyik társnőjével ugyanis Ruszki Mladen háza előtt ült, midőn hozzájuk jött Zvekics és felkérte őket, hogy mennének vele, majd vesz nekik vásárfiát. A leányok mi rosszat sem gyanitva, engedtek a felhivásnak. Utközben a legény Mislyanov Danicza társnőjét a boltba küldte. Mig ez távolt volt, Zvekics az egyedül maradt leányt Pucsek Danó segélyével egy kocsiba dobta, pokróczczal jól betakarta, aztán nagy sebesen elhajtott. Először Zvekics Milán lakása előtt állt meg, de itt nem érezte magát kellő biztonságban, elhajtott hát Szarics Lukács lakására s ott a leányt megbecstelenitette. Igy adja ezt elő a följelentés. A szabadkai törvényszék Zvekics Radót, Pucsek Danót és Zvekics Milánt a btk. 321. szakaszában körülirt büntett vádja alól fölmentette, mert több tanu azt vallotta, hogy a panaszost többször látták Zvekics Radóval éjnek idején és Szarics Lukács lakásán segélyert sem kiáltott; hagyott magával tenni mindent. A kir. tábla az elsőbirósági itélet helybenhagyta.

Eltünt. Kaczér Jenő zombori születésü 19 éves végzett gazdász s jelenleg pénzügyőr néhány nap előtt a fővárosból nyomtalanul eltünt.

Pályázat. A titeli és zsablyai jbiróságnál végrehajtói állomásra.

Mélykutról irják. A jankováczi kaszinó nagyterme f. hó 13-án egy varázsütésre Apolló templomává alakittatott át. Az ottani buzgó és lelkes ifjak ugyanis ritka ügyességgel és hivatottsággal egy impozans szinpadot emelt az izr. iskola növendékei által rendezendő, szavalatokkal egybekötött szini előadásra. Szinre kerültek. „A levél“ és „A gazdag rokon“ egy-egy felvonásos szinmüvek, melyeket a közremüködő apróság — dicséretére legyen mondva Grünbaum Rózsa k. a. és Reitzer Ignácz tanitóknak — oly sikerült alakitással és szabadsággal adták elő, hogy a nagyszámu és intelligens vendégközönséget bámulatra ragadták. — Találkozhattunk ez alkalommal Löwi Sándor urral, k. nejével és bájos leányival, Dr. Holländer Adolf és nejével, Kuthy N. urral, Haberman Dávid ur és családjával, Berger Hermin k. a., Stein Mór és nejével, Stein Maris k. a., Fleischmann Fülöpné, Hellerné, Fleischmann Adolfné asszonyokkal, s Kornis testvérekkei, Fürchtgott Józseffel stb., stb. A szereplők ugyan mindannyian, de különösen kiálták a sarat: Beck Flóra (mint öreg tudós) Stein Karolin és Schäffer Jenny mint testvérek, Löwy Regina (mint nevelőnő) Spitzer Irén, Haberman Berta és Löwy Lóra. Az előadás k. b. 10 órakor véget ért; de ekkor a közönséget azon meglepetés érte, hogy a rendezők kijelentették, miszerint most következnék csak a java. Remélem, hogy mindenki e pillanatban tisztában van azzal, hogy ezen „java“ nem lehetet más mint a 3 óráig éjfél után tartó tánez. Huzták is a talp alá valót tüzesen és a párok mint tündérek lejtettek végig a termen. Ezért, de nem csak ezért, hanem az egész est élvezetessé tételeért, első sorban legnagyobb elismeréssel adózhatunk Grünbaum Rózsa k. a. és Reiczer Ignácz urnak, kik heteken keresztül a legnagyobb buzgósággal és páratlan önfeláldozással fáradoztak az elért eredményért, másodsorban pedig a nagybecsü olvasó egylet fogadja a legháládbb köszönetet azon nemes eljárásáért, hogy helyiségüket ez esetre ingyenesen bocsátották a rendezők rendelkezésére. — De háládatlanság volna Haberman Dezső, Madziny Andor és Bobár N. urakról meg nem emlékezni, azon fáradozásukért, melyet a szinpad felállitása körül kifejtettek. — Egy jelenlevő.

Ujvidéken egy medvetánczoltató bosnyák medvéje meg szökött gazdájától s a közeli erdőbe vette be magát. Óriási hajsz után a szabadságszeretőmedvét ujra elfogták.

De a háborunak a művészpárra más következménye is volt; a szász államkincstár ki lett olyannyira meritve, hogy az udvar nem tarthatott többé olyan költséges operaházat. 1763 ban bucsuzott el Hasse és neje Drezd-től, az udvartól tekintélyes nyugdijat kaptak tehát most már gondtalan nézhettek a jövőbe Valami ismét Italiába vonzá szivöket, a miért is elhagyták gyermekeikkel, egy lányka és egy fiucskával Szászországot, a hol 30 évig működtek; egyenest Bécsbe utaztak, azután Milanóba, hol Hasse utolsó operáját „Ruggiero“-t irta, végre kedves Velenczéjökbe indultak, hogy ottan örökké maradjanak. Itt éltek ők csendesen visszavonulva mindentől: olykor-olykor barátságosan emlékeztek vissza az elmult időkre. Csak nagyon ritkán rándultak Triesztbe, Milanóba vagy Turinba; de mégis minden uj jelenségre figeltek, mely előadódott a zene terén.

Ezen nagy érdeklődésnek köszönheté Hasse, hogy még aggkorában ismerkedhetett meg Mozorttal, ki 1771 ben jött Milanóba hogy első kisérletével „Mitridate re di Ponto“-jával föllépjen. Ekkor ismeré meg a gyermekben, a halhatatlan lángészt, megcsókolá a gyermekművész tiszta homlokát és igy kiáltott fel szivreható ihlettel: „Ezen gyermek elfeledted majd mindnyájunkat!“

Az ünnepelt párt utolsó éveit talán egész visszavonultságban tölté; a sors gonosz szeszélye nem engedé tudatni Faustina halálát; mindenesetre előbb vált el az élettől mint férje, ki 1783-ban deczember 23-án halt meg Velenczében s a Santa Marcuola templomban temettetett el.

Faustina sirját nem ismerjük, de azért mindenesetre nincsen elfeledve.

Örökké fog élni az utókor emlékezetében, mint egy gazdagon felruházott és legszeretetméltóbb művésznő, ki hajdan az emberek szivét édes-bájos énekével olyan gyakran fölviditá és mint méltó neje egy szellemdus komponistának!

(Vége.)

Gyászhir. Rotermel Mihály, 10. huszárezredbeli százados f. hó 8-án d. e. 11 órakor életének 46. évében rövid szenvedés után Csében elhunyt.

Választók figyelmét felhivjuk arra, hogy ápril 15-én járt le az utolsó határidő, a melyen mult évi adójukat le kelle fizetniök, ha az 1888 ki választói lajstromokba fel akarnak vétetni. Minthogy az adót előbb-utóbb ugy is le kell fizetni, mert az az adóexekutor nem enged halasztást, jól teszik, ha a fizetéssel nem késnek tovább s igy biztositják maguknak lefontosabb politikai jogukat.

Tüz. F. hó 14-én éjjel fél 12 óraker Odor János mélykuti lakos házánál tüz ütött ki, melynek 2 lakház és egy malom esett martalékául. Csakis a lakosság végmegfeszitésének sikerült a tüzet lokalizálni.

Ujvidék rendörsége a belgrádi „Nova Usztavnoszt" volt szerkesztőjét, Kalajdzsics Demetert, szoczialista üzelmek miatt kiutasitotta Magyarországból.

Szabadka, ápr. 14. Kállay Albert főispán beigtatása után azonnal megkezdte hivatalos müködését. Tegnap elnökölt a közigazgatási bizottság ülésén, ma délelőtt pedig megtekintette a hivatalokat. A délutáni vonattal székhelyére, Szegedre utazott.

Eljegyzés. Rákóczi Paresetich Vincze ujvidéki kir. főgymnáziumi r. tanár e hó 11-én eljegyezte Simony Ida k. a.-t néh. Bajsai Vojnics Jakab unokahugát.

Szerelmi dráma a törvényszék előtt. Szabadkáról irják: A szabadkai kir. törvényszék előtt e hó 2-án nyalka czigány legény állt, gyilkosság vádja alatt. Balázs Károlynak hivják, a kinek az volt a szerencsétlensége, hogy a nők nagyon szerették. Balázs a mult évben szerelmi viszonyt kezdett egy Bindis Teréz nevü leánynyal, a kivel később vadházasságra lépett. Az együttélés azonban nem sokáig tartott, mert Balázs már négy hét mulva ugy megverte a leányt, hogy az visszament anyjához, Bindis Istvánnéhoz. Balázs a mult év aug. havában többször elment Bindis Terézhez és rá akarta birni, hogy éljen tovább is vele. De a leány erre egyáltalában nem volt hajlandó. Balázs aztán augusztus 22-én a leány lakására ment és ott egy forgó-pisztolylyal, melyet Hatala városi pandurtól kért kölcsön, rálőtt Bindis Terézre. A leány szörnyet halt; Balázs erre maga ellen forditotta a fegyvert és homlokon lőtte magát, de sebéből kiépült. A vádlott azt állitotta ugyan, hogy Bindis Teréz beleegyezett abba, hogy együtt haljanak meg, de több tanu, kiket a végtárgyalásnál kihalgattak, azt adta elő, hogy a leány többször ugy nyilatkozott, hogy: „Inkább neki megyek e Tiszának, mintsem vele éljek" és „se testemnek, se lelkemnek nem kell!" Ringhoffer kir. alügyész a gyilkosság vádját elejtette és szándékos emberölés miatt kérte a vádlottat elitélni. A törvényszék, mely Péchy Aurél elnökből s Török Zsigmond és Schilling Kálmán szavazóbirákból állt, dr. Szilasi Fülöp ügyvéd vedő beszéde után a vádlottat, bttvk. 92. §-a alapján, öt évi fegyházra itélte, mibe az öt havi vizsgálati fogság beszámitandó.

Gazdasági tudósitók. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, Vidakovits Jenő, nemes-militicsi lakost Bács-Bodrogh megye zombori, Hirtenstein Ignátz, csurgói lakost, a zsablyai és végül Nagy Pál, alsó-kovili lakost, a titeli járásra nézve az állandó gazdasági tudósitói tiszttel bizta meg.

A szabadkai negyedmilliós lopás tettesei már mindanynyian az odavaló rendőrség kezében vannak. A Mirkovics Timót rumai csendbiztos által elfogott Madaczky Antal vallomásai nyomán keritették kézre a bünösöket, a kiknek letartóztatásárol a következő részletek ismeretesek: A Geiger-féle lopás óta a szabadkai rendőrség folytonosan éber figyelemmel kisér néhány egyént, a kikről az a gyanuja volt, hogy azok a lopásban vagy mint tettesek, vagy mint orgazdák szerepeltek. Igy tudomására jutott, hogy ezek közül ketten jóval a lopás után már több izben Rumán és környékén járták abból a czélból, hogy ott házat és földet vásároljanak. E hirre Hevér Géza szabadkai főkapitány — mint a „Sz. H." irja — márczius 13-án Rumára utazott, hol mindazokat a helyeket, a hol az illetők megfordultak, kipuhatolta. Az ottani rendőrséget pedig pontos személyleirással ellátva, figyelmessé tette az ott már több izben megfordult két személyre s egyuttal felszólitotta, hogy a mint Rumára érnek, tartóztassa le őket egy nagy bünügyben, nem nevezve meg még azt sem, hogy Geiger ügyben. A gyanusitott két ember azonban nem mutatkozott, mire a főkapitány embereivel márczius 15-én visszautazott, de ujjabb adat merülvén föl, ismét Rumára ment márcz. 17-én. Itt megtudta azt, hogy a gyanusitott két ember 16-án tényleg Rumára érkezett, ugyanabban a fogadóban szálltak meg azonban 17-re virradóra eltüntek onnan, a nélkül, hogy a rendőrség tudot volna valamit ottlétükről. Ezután a rumai rendőrség éberebben őrködött s mikor Madaczki Antal, a ki a Geiger ügyben 1886. évi deczember elején már letartoztatva is volt, de a biróság által szabadon bocsátott, ápril 1-én Rumán ismét megjelent sógorával, Szklinár Csiszlik Antallal és a takarékpénztárból kivett 1400 frtot, mely Szklinár Mihály néven volt betéve ennek megtörténte után pedig Rumáról mindketten megugrottak. Mirkovics Timót rumai rendőrbiztos neszét vevén a dolognak, üldözésükre indult s a legközelebbi faluban Kis-Rádinczén elfogta őket s erről a szabadkai főkapitányt táviratilag értesitette. Madaczki kérdőre vonatván, kijelentette, hogy márcz. 16-án Rumán létekor szintén 1400 frtot vett föl a takarékpénztárból, a mi ugyancsak Szklenár Mihály néven volt betéve s a vallatás folyamán részletes beismerést tett, melynek alapján a nyomozás megindult. Sikerült Pusztaszolnokon lakó egyik testvérénél, Madaczki Ferencznél a padláson 1200 frt készpénzt, 1000 frtos Weingring Éva névre szóló takarékpénztári könyvecskét pedig a szalmazsákban, továbbá Kis-Rádinczén lakó másik testvérénél 300 forint készpénzt és 1700 forintról Brezsnyék Mári névre szóló takarékpénztári könyvecskét megtalálni s kitudni azt, hogy Práde Mári néven szintén van egy 500 frtos tak.-pénztári betét. Madaczki Antal czinkostársait is megnevezvén, a főkapitány az előnyomozás további vezetését a rumai rendőrbiztosra s egy szabadkai rendőrre bizta. Ő maga 5-én a gyorsvonattal Szabadkára jött, s itt a bünrészesek elfogatására megtette a szükséges intézkedést, minek folytán Juhász Zsigmond Jánost és nejét, Juhász Zsigmond Mihályt, Juhász Zsigmond Simont és nejét, Huszta Ferenczet és nejét letartóztatták. A nyomozás még most is folyik.

Vettük a következő gyászjelentést: Vojtkó Frigyes nyugd. kir. trvszéki biró ugy saját, mint 6 kiskoru gyermeke és számos rokonok nevében fájó szivvel jelenti, neje szül. Lemhényi Zsigmond Flóránák, élete 52. évében hosszu szenvedés után folyó hó 14-én reggeli fél 5 órakor történt gyászos kimultát. A drága elhunytnak földi maradványai f. hó 15. d. u. fél 5 órakor fognak az itteni róm. kath. sirkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise pedig f. hó 20-án reggeli fél 8 órakor a helybeli róm. kath. főtemplomban fog a mindenhatónak bemutattatni. Ujvidéken, 1887. évi áprilj 14-én. — Áldás és béke hamvaira!

Szabadkáról irják: A szabadkai izraelita imaházban husvét első napján a hivők rendes sokaságán felül az intelligentia zöme és egész sereg más vallást követő érdeklődő gyült egybe Dr. Wiener Márk, mindszenti rabbi, Kutna Mór szabadkai főrabbi neje, magyar nyelvü szónoklatának meghallgatásán. A kik ott voltak nem bánták meg ez elhatározásukat, mert a fiatal rabbi szónoklata igazi vallásos lelkesedéstől áthatott és zengzetes magyarsággal előadott beszéd volt, mely a jelenlévők tetszését a legnagyobb mértékben kivivta. Dr. Wiener — ha jól tudjuk — Zomborban tartott már próbaszónoklatot, és a szabadkai szerepléséről itélve, a zombori hitközség benne lelki szükségleteinek és óhajtásainak valóban hivatott szószólóját és gondozóját lelné fel. Az itt-ott észlelhető idegenajkuság disharmoniáját egy kis gyakorlat könnyü szerrel elsimitaná.

A posta és táviró egyesitéséhez. A közlekedésügyi miniszter, mint emlitettük, a mult hónapban postai tanfolyamot rendezett a táviró, s távirói tanfolyamot a postatisztek számára. E kurzusokon a gyakorlati kiképzésésre fektették a fősulyt, mindazáltal teljes begyakorlás okáért a tanfolyamot végzett postatiszteket a napokban a táviró-hivatalokba s a táviró-tiszteket részint a fő, részint a kerületi posta hivatalokba osztották be, hol kellő felügyelet alatt végzik a rendes szolgálatot. Ez igazi s kizárólag gyakorlati kurzus befejezése után még e hó végén az illetők szakvizsgálatot fognak tenni. A kölcsönös tanfolyamokat a vidéki postaigazgatóságoknál a jövő hóban kezdik meg.

Miért érzem magam oly nomorultnak? oly gyengének, oly bágyadtnak? Miért van gyomorégésem, miért fáj minden tagom, miért érzek kellemetlen savanykás izt szájamban? Miért van néha farkas étvágyam, és miért undonrodom máskor mineen tápláléktól? miért vagyok gyakran képzelt veszélyektől s rezzenek össze rögtön a legkisebb zajra s miért leszek oly izgatott, mintha nagy veszély fenyegetne? mit jelentenek a tompa, a lázas nyughatatlanság, az éjjeli izzadás, a nyugtalan álmoktól megzavart alvás, mely felüditő nyugalom helyett a kinosabb álomlátások borzalmaival gyötör? A felelet mindezekre: ezek az emészetlenség -- dispesia — kórtünetei, mely betegség csaknem minden emberi kornak kezdete előpostája. Az eszméletlenség a gyomornedvek erőtlenségéből és képtelenségéből áll, midőn azok nem képesek a táplálékot a test fenn tartására alkalmas alakban feldolgozni. Legyakrabban szabálytalan étrend vagy czélszerütlen táplálkozás és szabadban való kellő mozgás hiánya folytán áll elő. Azonban előidéztetik lelki fájdalmak, — rögtöni nagy szerencsétlenségek, — és lelki rázkódtatások által is, tulságos szellemi vagy testi megerőltet sok házi vagy üzleti gondok, pénzszükség stb által nagyban elősegittetik kifejlődésében és sokszor elő is idéztetik. Ha a gyomor mindig rendben tartatnék, ugy a halál fiatal és öregekre nézve egyaránt megszünne ijesztő rém lenni, ellenben jó barátnak tekintetnék, ki egy boldogul s kellemesen eltöltött hosszu élet alkonyán látogatásával tisztel meg. Az első ellenség, mely egészségünket s boldogságunkat aláássa, mindig az emésztetlenség. Nincs tehát egyátalán könnyebülés, nincs szer, nincs gyógymód e betegség ellen? Mindig ez a dispepsiában szenvedő szerencsétlenek kérdése. A mit használni kell az egy oly gyógyszer, mely által a gyomor, belek, máj és vesék ismét rendbe hozatnak és vesék ismét rendbe hozatnak és az emésztési szervek müködésükben gyorsan és hatásosan támogattatnak, és mely egyidejüleg az ideg- és izomrendszernek eredeti erejét visszaadja. Szerencsére létezik egy ily gyógyszer. Az orvosi találmányok történetében, mint az tizenkét évi alapos vizsgálat által beigazoltatott, még nem találtatott gyorsabban ható biztosabb s oly bámulatos sikerek által kisért szer az emészhetletlenség ellen, mint a SHAKER EXTRACT. Tiz évvel ezelőtt még Angliában is ismeretlen volt s ma már egész Europában egyedüli gyogyszer gyanánt használtatik az emésztetlenség gyógyitására. Azonkivül nagy mérvben el van terjedve Ázsia Afrika és Amerika országaiban és számos nyilvános bizonyitvány valamint magán egyének, hivatalnokok, katonák, bankárok, kereskedők, hajóskapitányok, kézmüvesek, gazdák, ezek nejei és leányaitól egyhangulag bizonyitják ezen szer bámulatos hatását. Egy üveg ára 1 frt 25 kr. Egy doboz Siegel labdacs 50 kr. Magyarországi főraktár Török József gyogyszertárában Budapesten, király-uteza 12. szám s általa kapató Magyarország minden gyógyszertárban. Zomborban Sauerborn Károly és Saly Antal gyógyszerész uraknál.

E lap nyomdájában egy jó házból való fiu, ki 1—2 gymnásiumot végzett, azonnal TANONCZUL felvétetik.

NOVELLATAR.

Sziv és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből —

Irta: **Krausz Bernát.**

(Folytatás.)

Öt hétre az elmondottak után Sarolta a következő levelet kapta Andortól:

„Imádott, kedves menyaszonyom!

A milyen fájdalmasak voltak a válás perczei, a milyen nehezemre esett kegyedtől — ha csak rövid időre is — megválni: ép oly nehezen vártam az időt, hogy a vonat nálunk álapodjék meg, hogy szobámban lehessek és már irjak is kegyednek.

Mily kellemesen hangzott a konduktornak kiálltása fülembe, midőn városunk nevét hangoztatta, mily barátságosan köszöntöttek a velem szembe jövő emberek, mily vidáman csiceregtek a madárkák, a merre csak mentem, öröm, vidámság, uj élet! Mintha csak az egész világ megváltozott volna, mintha csak minden az én örömemet és boldogságomat akarta volna fokozni!

Mondom minden eleven, vig, életdus volt, de olyan boldog nehezen hiszem, hogy egy is lett volna, mint én!

E közben szobámba értem. Kocsisomnak itt jó borravalót adtam, szegény, hadd örüljön ő is, hadd élvezzen ő is valami ját az én boldogságomból, azután rögtön e levél irásához fogtam — nem is tudom mit irjak már?

Olyan boldog vagyok! — Jövő héten jövök, de azért addig is kedves sorait várja

sirig imádója

Andor."

Kitetszik ezen levélből, hogy Andor már Saroltával kézfogóját is megtartotta, a mi után epedett, elérte, Sarolta már övé . . .

A levelet gondosan lepecsételve és czimezve postára küldé. Fütyörészve látott dolgai után, a melyeket ma oly szorgalommal, oly odaadással végzett, mint soha máskor.

Szakácsnőjének vasárnapot adott — volt légyen bár akkor péntek — hogy menjen a városligetbe és sétáljon, örüljön hallgassa a zenét, tánczoljon, élvezzen az ő kontójára. — Hadd örüljön a szegény — gondolá magában — ugy sem volt még jó napja, mióta az ő számára kevergeti a lisztet és vizet kanálgombocczá.

Ilyen körülmények között persze egy hét nagyon gyorsan repül el az ember orra előtt; de bármily gyorsan repült is az el, elég volt arra, hogy Andor szivvilágában uj epochát képezzen és azt más stadiumba terelje.

Városszerte nem képezte más a beszéd tárgyát, mint Andor és a szegény menyasszony, a vén asszonyok: De hogyan is tud ilyen derék, szép, fiatal ember olyán szegény leányt elvenni?!" — „Aztán milyen tanult!" — válaszolt a másik.

Odább a piaczi kofák — mert ilyenkor az ember mindenhol megfordul — kocsisok, vén asszonyok, piaczi kofák sátorától fel egészen a szolgabiró ur szalónjáig, sőt még feljebb is: „Lássa csak édes szomszédasszony — az arra menő Andorra mutatva — ez a fiatal ember, hogy megbolondult; Ilyen faintos szállas gavallér egy szegény lányt vesz el!"

„Aztán még hozzá fiskális is" — válaszolt a szomszéd sátorbeli kofa.

„Ha még aztán a lány szép volna" — szól közbe a harmadik sátorbeli.

„Én nem t'om, h'á tette az eszét? — kérdé egy potrohos disznó-ölő.

Ez Andor figyelmét semmi esetre sem kerülhette ki. Bármerre ment is, az emberek — különösen pedig asszonyok, mert az ő mesterségük — összedugják fejeiket és néha olyan hangosan susogtak, hogy egyet-mást Andor is meghallhatott belőlük.

Ha barátaival jött össze, azoknak első gondjuk volt a szegény menyasszony, a ki a mellett csunya is, vén is, ostobácska is, ugy, hogy Andor már emberrel találkozni sem szeretett, s alig várta az időt, hogy szobájába visszavonulhasson, a mi persze, fontos hivatalánál fogva csak az est beálltával sikerült, ha ugyan akkor is föl nem keresték gunyolodó barátjai.

Mindezen mende-mondák meglehetős nyomokat hagytak Andor szivében, de azért csak hadd beszéljenek — gondolá magában — ő adott szavát még sem szegi meg!

Tehát adott szavát nem szegi meg?! Ime, itt van az első lépés a gyúponton tul, már csak adott szava köti őt Saroltához, már a szerelem nem nyom annyit a latban, mint az adott szó. Mire viszi az embert a környezet?

*

A menyegző napja közeledett. Andor gondolataiban elmerülve ült szobájában, a midőn hangos köhécselés között belép a levélhordó: „két levele van ténsuram" — szaggatá a szavakat a vén F e r k ó, folytonosan köhécselve és letevé azokat az asztalra.

Andor egy pillanatot vetett a czimekre és azonnal tudta, hogy az egyik anyjától van, de a másiknál meglehetős zavart árult el, a mennyiben az irás előtte teljesen ismeretlen volt.

„Ki lehet?" — kérdé magától Andor, de azért először is anyja levelét olvasá el.

Arcza elkomorult, a levelet szétteritve az asztalra dobta.

„Igaza is van! — dörzsölé a szavakat fogai között — hogy is tudtam én olyan meggondolatlan lépést tenni!.. Hát ez mit akar, nézzük csak!?

Ezzel Andor a második levélnek olvasásához fogott mi meg az alatt olvassuk el az elsőt:

„Kedves fiam!

Leveledet, melyben nősülési szándékodról és választásodról tudositottál örömmel vettem tudomásul, az eljegyzési ünnepélyen is örömmel vettem volna részt, ha ebben gyengélkedésem nem gátolt volna, de folytonos betegeskedésem nem engedte, hogy szives meghivásodnak eleget tegyek. Mindazonáltal nem tettem eddig sem nagy fontosságu lépésed ellen, sem pedig választásod ellen kifogást, mert nem voltam azon helyzetben, hogy ezeknek helyességéről vogy helytelenségéről tudakozódtam volna.

Nem ismertem azon nőt, kit magadnak jövendő élettársul választottál: nem tehettem ellene kifogást, de tegnap valami erősen ösztönzött — lehet, hogy csak az anyai szeretet, lehet, hogy a közeledő menyegzőnek tudata, lehet, hogy egyetlen gyermekemnek jövendő boldogsága, de lehet, hogy mindez egyszerre — és én gyengélkedésemdaczára is kocsira ültem és arádhoz utaztam.

Fiam, nem untatlak a tapasztaltaknak ecsetelésével csak annyit mondok, hogy mondj le a reményről vagy vágyról e leányt valaha nőül birhatni!

Egy olyan állásu fiatal ember, mint te, egy olyan tudományos, biztos jövőjü fiatal ember, a ki előtt a világ valamennyi foruma nyitva áll, csak akarata legyen és feljuthat bármelyikre, mondom, egy ilyen fiatal ember nem vehet el olyan nőt, de nem olyat érdemel!

E választásoddal szegénységi bizonyitványt adtál izlésedről, gondolkodási módodról és előre látásodról!

Hosszabb a nap a kolbásznál! Én, mint anyád, a ki

bölcsőd felett virrasztottam, a ki életed felett, mint őrangyal lebegtem, a ki mindig boldogságod és szerencséd feltalálásán és megalapitásán fáradozom — hidd el — most sem akarom kárődat! Most is csak javad, jövendő boldogságod lebeg szemeim előtt, azért mégegyszer és utoljára kérlek, szakitsd szét minden eddigi összeköttetéseket, ha anyádat sirba nem akarod dönteni:

Elvárom tehát, hogy nekem azonnal megnyugtató választ küldj eljegyzésed felbontatott és minden ismeretségteknek vége! Ölel szerető anyád

özv. Körössyné.

(Folytatása következik.)

Értéktőzsdei hetijelentés.

(A „Magyar Merkur" pénzügyi szaklap jelentése.)

A közelebb mult héten az értéktőzsdei üzlet az ünnepek miatt több napon át szünetelt és már ezen okból is a forgalom igen szük körben mozgott. Az ünnepek előtt az irányzat igen csendes volt és a főbb értékpapirok kurzusa hanyatlott annál is inkább, mivel a politikai hirek legkevésbé sem voltak kedvezők. Legutóbb megváltozott a helyzet. A politikában békésebb áramlat mutatkozik e mellett pedig a pénzügyi téren is némi mozgalom elöjelei láthatók, A Rothschild csoport a magyar pénzügyministertől már régebben, az osztrák pénzügyminisztertől pedig legutóbb átvett papirjáradékot elhelyezni fogja és erősen tartja magát a hir, hogy az osztrák papirjáradék nyilvános aláirásra fog bocsáttatni De ha ez nem is következnék be az emlitett pénz csoportnak igyekezni kell tuladni a sok millió járadék papiron és már emiatt is érdekében áll a kedvező tőzsdeirányzat fenntartása. Ha tehát a békés viszonyok fennmaradnak, várható, hogy a tőzsde továbbra is szilárd irányzatot fog követni.

A részletekre térve megemlitjük, hogy bankrészvények a legutóbbi napokban kivétel nélkül emelkedtek; osztrák hitelrészvény már 279 frtra sülyedt de ismét emelke- 285-re Tőke befektetési papirok közül járadékok mérsékelten emelkedtek, de ma már lényegesen magosabban jegyeztetnek, mint egy hét előtt. A helyi értékek piaczán a forgalom jelentéktelen volt némely biztositási papirok, takarék pénztárak emelkedtek. Vasuti részvények jobbára javultak. A sorsjegy piaczon általános ár emelkedés állott be, A valuta kevesett változott.

* * *

Értékpapir és sorsjegybirtokosoknak szakban vágó felvilágositásokkal készséggel szolgál a „Magyar Merkur" kiadóhivatala Budapesten, hatvani utcza 17. sz.

Nyilttér.*)

Nyers-selyem bastruhák (egész sely.) **9 ft 80 kr. egy complet ruha,** ugyminl nehezebb qualitásokat szétküld legalább két ruha megrendelésénél vámmentesen házhoz **Henneberg G.** selyemgyári raktára (cs. és kir. udv. szállitó) **Zürich.** Minták postafordulattal. Levelek 10 krral bérmentesithetők. 3—3

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapesten (Budán).
Idény: május 1-től szeptember 30-ig.

A gyógyhely forrásai ajánlhatók: a belek bántalmainál, alhasi és általános vérbőségnél, májbajoknál, aranyérnél, tulságos elhizásnál, köszvénynél és női bajoknál.
Rendelő orvos: **dr. BRUCK J.** (vigadó-tér 1. sz.)
Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő, fontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 órától kezdve. Állomási hely, Ferencz József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.
10—3 Tulajdonos: **Mattoni Henrik.**

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Hirdetések.

Mellbetegségek

görcsös köhögés, hurut, főképen pedig a kezdetleges **tüdősorvadásnál** legbiztosabb gyógyszer a **Falkensteini Kallivoda József vegylaboratóriumában készült**

Ortovillsavas-vas-mesz-chinaszörp,

melynek rövid használata után a gyötrő köhögés megenyhül az éjjeli izzadások megszünnek és a beteg meglepő gyorsan ismét a jólét érzetét fogja elérni.
Ára egy eredeti üvegnek használati utasitással együtt 1 frt 50 kr kapható Zomborban **egyedül SALY ANTAL úr gyógyszertárában.**

A belváros boldogult Georgievits János telkéről

Theodorovits Gy. Miklós és fia fakereskedés áthelyezése.

Üzlethelyiség változtatás.

A Zombor szab. kir. város beálló szabályrendelete életbeléptetése tekintetéből áthelyezzük gazdagon felszerelt

fakereskedésünket

belvárosból **Cservenka Nemes-Militicsi-utcza Kandler József ur háza átellenében fekvő saját telek-helyiségünkre.** — Ezt igen tisztelt vevőink becses tudomására hozván, egyszersmind megjegyezzük, hogy ezen áthelyezés folytán megszabadultunk a drága bér fizetése alól és ama kellemes helyzetbe jutottunk, hogy portékánkat tisztelt vevőinknek különösen nagyobb megrendeléseket igen jutányos árakon szolgálhassuk.

Ajánlva üzletünket ugy az eddigi vevőinknek, mint ezután nálunk vásárolni szándékozóknak, számosabban látogatni sziveskedjenek maradok kiváló tisztelettel

Theodorovits Gy. Miklós és fia.

3—3

Cservenka, külváros Nemes-Militicsi-utcza

Kandler József ur átellenében fekvő saját telkhelyiségünkre.

Nagy készleteim kevésbitésére

áruim árát 25%-al leszállitottam, és raktáram megtekintésére, s az olcsó árak meggyőződésére a n. é. közönséget tisztelettel meghivom

TESTORY BUDAPEST. HAAS-PALOTA.

Jegyzék:

	frttól	frtig
Fémáruk:		
Hamu, gyufatartó valódi bronz vagy imitált . . .	—.50	3.50
Gyertya- vagy kézi gyertyatartó bronz vagy imitált	1.50	6.—
Girandolok, kétágu gyertyatartó bronz vagy imitált	4.—	35.—
Tentatartó vagy szivartartó bronz vagy imitált . .	2.—	10.—
Complet készletek „ „ „	15.—	40.—
Complet dohányzó-készletek „ „ „	12.—	30.—
Vizitkártyatál „ „ „	6.—	40.—
Álló órák és fali órák „ „ „	18.—	80.—
Óra garniturák „ „ „	50.—	159.—
Asztali lámpák, teljes felszereléssel bronz vagy imitált	2.—	25.—
Függő-lámpák, „ „ „ „ „	1.50	65.—
Háló szoba lámpák, „ „ „ „ „	3.50	25.—
Porcellán és fayence áruk:		
Vázak és virágcserepek	2.—	25.—
Vizitkártyatál bronzzal montirozott	3.—	30.—
Irókészletek bronzzal felszerelve	16.—	25.—
Fali plateux bronzzal felszerelve	3.—	30.—
Kávé- és thea-készletek genre vieaux saxe . . .	12.—	45.—
Toilette service	6.—	13.—
Lámpák, teljesen felszerelve	12.—	60.—
Hamu vagy ékszertartó	—.50	5.—
Szobrok, csoportok, szines vagy fehér	1.—	50.—
Salonbutorok:		
Ékszer, szivar és irókaszéták	6.—	25.—
Szivarszekrény, diszesen felszerelve . . , . . .	25.—	100.—
Asztalkák, egyszerü v. bronzzal diszitett	8.—	40.—
Etagerek „ „ „ „ „	10.—	60.—
Fali etagerek „ „ „ „ „	10.—	40.—
Szivarzó vagy thea-asztalkák	8.—	22.—
Oszlopok, finoman felszerelve	8.—	50.—
Képállványok, sima vagy metszett	15.—	50.—
Székek, fauteuillek francia genre . . , . . .	12.—	25.—
Különbözők:		
Legyezők	2.—	60.—
Flaçon és flacontartó	2.—	15.—
Bonbonierek, kis kasseták , ...	1.50	20.—
Tükrök bronzzal felszerelve	12,—	80.—

Legjobb bel- és külföldi borok.

HABIG-féle kalapok

P. & C. HABIG

bécsi cs. kir. udvari kalap-gyárosok, és cs. kir. udvari szállitók

egyedüli raktára Zomborban

Kaufmann S. utódja,

Tárczay-féle házban, Reichert J. óramüvész úr üzlete mellett.

Egyuttal van szerencsém gazdagon fölszerelt raktáromat mindennemű **női ruhaneműek, mantille-ok, mantlette-ek,** esőköpönyeg s **jaquette-kben,** valamint **férfi-ingek** a legfinomabb qualitásban, **nyakkendők gyönyörü tükkel,** esernyők s kalapok **a legolcsóbb árak mellett.**

HABIG-féle kalapok

HABIG-féle kalapok

HABIG-féle kalapok

Gavora József

római kath. magyar czég

az 1885. évi budapesti orsz. kiállitáson a kiállitási nagy éremmel kitünő munka- és jó izlésért kitüntetve

Budapesten, váczi-utcza 17. sz.

Ajánlom dusan felszerelt **egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat,**

a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben. — Nevezetesen:

Miseruhák

római kath. és görög keleti egyházak részére

Egyházi és társulati lobogók.

Tüzoltó, iskolás gyermek, Mária társulati, ipar-társulati, dalegyleti s temetkezési-egyleti zászlók,

szt. szobrok, csillárok, kelyhek, faliés oltár gyertyatartók, oltár-lámpák, monstránciák, stáczió-képek. oltárok. urkoporsók, stb. stb.

Régi ruhák ujjitását, valamint tüzaranyozást és ezüstölést elvállalok s olcsón készitek el.

Arany-, ezüst- és selyem-himzések és hamzett egyházi ruhák nagy választékban.

Egyházi csipkék,

oltárteritők,

fali keresztek,

iskola-keresztek.

Egyházi szövetek,

Damastok, stb.

.20

Pontosságomat több százra menő elismerő oklevéllel bizonyithatom.

Árjegyzék és költségvetéseket kivánatra bérmentve küldök.

Nyomatott Muzsik és Partlics gyorssajtóján Zomborban.